

บทที่ ๔

สนธิสัญญาและการเมือง ค.ศ. ๑๘๕๓-๑๘๖๐

ข้อตกลงเรื่องการค้าขาย—ผลกระทบในญี่ปุ่น—การปลุกกระดมเพื่อให้มีการปฏิรูป

พลจัตวาเปอร์รี (Commodore Matthew Calbraith Perry) ได้เป็นผู้นำกองเรืออเมริกันที่ทันสมัยแบบตะวันตกกองแรกสุดไปถึงญี่ปุ่น เปรรีเป็นเจ้าหน้าที่อเมริกันชั้นผู้ใหญ่ที่เด่นมากในกองทัพเรือ เขาได้รับคำสั่งมาปฏิบัติภารกิจด้วยความลึกลับอย่างยิ่ง และได้แต่คาดหวังว่าจะได้นำกองกำลังที่สมกับยศและชื่อเสียงของเขา เขาไม่มีเจตจำนงที่จะให้ญี่ปุ่นเหยียดเขาดังที่ผู้แทนตะวันตกหลายคนเคยพบมาแล้วในญี่ปุ่น ในวันที่ ๘ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๘๕๓ เมื่อเรือกลไฟสองลำและเรือใช้ใบแล่น ๒ ลำ ทอดสมอที่นอกชายฝั่งอุราคา เขาก็ออกคำสั่งว่าจะไม่มีการอดกลั้นต่อการเหยียดหยามหรือการดูแคลนในรูปลักษณะใด ๆ กองเรือต้องปฏิบัติการเตรียมพร้อมตลอดเวลา เจ้าหน้าที่ที่เท่านั้นที่ได้รับอนุญาตให้ขึ้นฝั่งได้ และได้รับคำบอกเล่าว่า พลจัตวาเปอร์รีจะให้ผู้แทนระดับสูงจากรัฐบาลญี่ปุ่นเข้าพบเท่านั้น และผู้แทนนั้นจะได้รับสาส์นประธานาธิบดีฟิลมอร์ (Fillmore) อย่างมีระเบียบแบบแผน พร้อมทั้งของกำนัลมากมายแก่ผู้นำญี่ปุ่น สาส์นนั้นจะเป็นพื้นฐานของการเจรจา ในขณะเดียวกัน พลจัตวาเปอร์รีไม่พร้อมที่จะไปนางาซากิเพื่อถกเถียงใด ๆ ทั้งสิ้น ไม่ว่าฝ่ายญี่ปุ่นจะใช้คารมใช้เหตุผล และวิงวอนสักเพียงใด เขาจะพิจารณาก้าวต่อไปก็เฉพาะกรณีที่ทำให้เขาได้เข้าไปใกล้เมืองเอโดเท่านั้น

เปอร์รีไปถึงเอโดพร้อมด้วยกองเรือรบซึ่งก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ชนชั้นซามูไรชาวแวนมาก แม้จะทราบล่วงหน้าแล้วจากฮอลันดาหลายเดือน เพื่อเป็นการขจัดตาทัพไว้ก่อน ญี่ปุ่นได้ตัดสินใจที่จะรับสาส์นเพื่อจะได้มีเวลาพิจารณาปัญหาต่าง ๆ และเจ้าหน้าที่ที่อุราคาได้รับคำสั่งให้เตรียมการให้เหมาะสม คือจัดพิธีอย่างเคร่งขรึมที่คูริฮามา (Kurihama) ในวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ทหารญี่ปุ่น ๒,๐๐๐ คน ตั้งกองล้อมวงสถานที่สร้างขึ้นชั่วคราวเพื่อพิธีนั้น เรือกลไฟสองลำอยู่นอกฝั่งในรัศมีวิถีกระสุนปืนใหญ่ เมื่อเปอร์รีได้มอบหีบหุรหุที่บรรจุสาส์นของประธานาธิบดีให้แก่ฝ่ายญี่ปุ่น และได้แนบจดหมายของตนไปด้วย ในขณะที่สาส์นของประธานาธิบดีเขียนอย่างหนักแน่นมั่นคงฉันทมิตร โดยย้ำความปรารถนาของอเมริกาที่จะได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมต่อลูกเรือที่เรือแตกอัปปาง คือ ขอฟักฟิงที่เมืองท่าเพื่อขอเติมถ่านหินและสรรพสิ่งต่าง ๆ และ

ขอให้เปิดเมืองท่าค้าขาย จดหมายของเปอริมีลักษณะใกล้เคียงกับการข่มขู่คุกคาม เขาได้เขียนว่า ถ้าญี่ปุ่นไม่ยอมรับ “การเดินทางมาโดยสันติกอบปรีย์ไปด้วยเหตุผลครั้งนี้” เขาก็กลับมารับคำตอบในฤดูใบไม้ผลิปีหน้า “พร้อมด้วยกำลังที่ใหญ่กว่านี้^{๑๕} ข้อความดังกล่าวมีความหมายจริงจังขึ้นเมื่อเขาได้นำกองเรือรบเข้าไปในอ่าวเอโดะ ๒ วันต่อมาก่อนจะเดินทางกลับไปจีน

อาเบ มาซาฮิโร (Abe Masahiro) กรรมการอาวุโสของคณะที่ปรึกษาตั้งแต่ ค.ศ. ๑๘๔๕ ได้เป็นผู้ดำเนินการกำหนดนโยบายตอบโต้ข้อเรียกร้องของอเมริกา และได้ยอมรับว่า เหตุการณ์ที่ผ่านมาไม่นานนักได้ช่วยให้มีการโต้เถียงเรื่องนโยบายป้องกันประเทศขึ้น ก่อเกิดความแตกแยกในพรรคนะซึนโนะแควงซามูไรว่าด้วยวิถีทางที่ควรจะมีติดต่อกับปฏิบัติ อาเบได้วางพื้นฐานกว้าง ๆ เพื่อการตัดสินใจสำหรับรัฐบาลกลางอย่างที่ไม่เคยปฏิบัติกันมาก่อน สิ่งแรกก็คือ ขอความสนับสนุนจากเจ้าแคว้นแคว้นมิโตะ คือ นาริเอกิ ซึ่งค่อนข้างจะกระด้างกระเดื่อง เพราะนาริเอกิมีนโยบายขับตะวันตก เปิดหนทางผ่อนปรนน้อยมากในการที่จะดำเนินการกับกองกำลังที่เหนือกว่าของเปอริรี่ เขาได้เร่งรัดว่าสิ่งแรกที่ต้องทำคือการรวมตัวสามัคคีกันและเรียกร้องให้ติดอาวุธ การเตรียมพร้อมป้องกันตนเองควรจะทำรวดเร็วทันตา รวมทั้งการสั่งซื้ออาวุธตะวันตกและถ้าจำเป็นก็ต้องจ้างผู้ชำนาญการตะวันตก จนกว่าญี่ปุ่นจะอยู่ในฐานะที่จะต่อต้านการโจมตีจากภายนอกได้ โดยอุดมคติแล้ว ควรจะเสี่ยงแผนเช่นนี้ ค่าขวัญของนาริเอกิคือ “สงครามภายใน สันติภาพภายนอก” หมายถึงการปลุกกระดมมวลชนให้รู้สึกว่าการสงครามเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงมิได้ ในขณะที่เดียวกัน ก็ต้องแสวงหาสันติภาพโดยวิถีทางการทูตเพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้น แต่ถ้าชาวต่างชาติยังไม่ยอมรับความล่าช้า ก็จำเป็นต้องยุติว่าญี่ปุ่นควรต่อสู้และยอมรับความพ่ายแพ้ดีกว่าจะยอมสยบและบั่นทอนขวัญกำลังใจของชาวญี่ปุ่น พลานุภาพของอเมริกาคือกองทัพเรือซึ่งมีโลกาสัยากที่จะรุกรานแผ่นดินภายในญี่ปุ่นได้

อาเบ พยายามกล่อมจูงใจนาริเอกิให้คลายทัศนคติที่เคียดจระจิง และได้ส่งคนไปทาบถามขอคำแนะนำจากบรรดาข้าราชการและเจ้าขุนนางศักดิ์ดินา ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่เคยปฏิบัติกันมาก่อน และตีความหมายโดยทั่วไปว่าเป็นคำสารภาพของฝ่ายรัฐบาลว่าอ่อนแอและรวนเร คำตอบที่อาเบได้รับระหว่างสิงหาคมถึงตุลาคมมีผลน้อยมากในการแก้ปัญหา เพราะล้วนระบุความแตกต่างมากมายที่เขา ก็ได้เรียนรู้ว่ามีปรากฏอยู่แล้ว ส่วนใหญ่ระบุซ้ำซากการโต้ด้วยคารมเหตุผลซึ่งก็ได้โต้กันมานานแล้ว ข้อใหญ่ใจความเหล่านี้เขียนแนะนำกันมาด้วยเข้าใจว่าเป็นสิ่งที่รัฐบาลต้องการ เช่น การปิดประเทศเป็นกฎหมายโบราณของบรรพบุรุษ ศาสนาคริสต์เป็นภัยก่อการร้าย และการค้าก็คือการที่ญี่ปุ่นเอาสินแร่ที่จำเป็นยิ่งไปแลกกับสิ่งของต่างชาติ

ที่ไร้คุณประโยชน์ บางคนก็ว่า ถ้าเปิดเมืองท่าเมื่อใด ไม่ว่าจะโดยมีข้ออ้างใด ญี่ปุ่นก็ยอมจะหนี ไม่พ้นที่จะประสบชะตากรรมแบบจีน มีไม่กี่รายจะพูดทำนองเห็นด้วยที่ว่าควรยอมรับข้อเสนอของอเมริกา เพราะญี่ปุ่นไม่มีพลกำลังจะต่อต้านได้ ถึงกระนั้นข้อเท็จจริงหนึ่งก็ปรากฏชัดว่า ส่วนใหญ่ต้องการสันติภาพ ผู้ที่เห็นด้วยกับนารีเอก็ว่าให้ทำสงครามดีกว่าประนีประนอมเป็นเพียงกลุ่มน้อย เพราะคนส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดเร่งเร้าแนะนำว่าการแข่งขันเป็นอันตรายโดยง่าย ทั้ง ๆ ที่เดิมทีก็ยืนยันว่าให้คงรักษานโยบายปิดประเทศ ญี่ปุ่นควรยอมรับ “หนทางสะดวกชั่วคราว” ในแวดวงกลุ่มน้อยก็เป็นกลุ่มที่ต้องการให้มีปฏิบัติการเร่งรัดในรูปแบบแตกต่างออกไป ข้อแนะนำที่นับว่ารุนแรงก็คือรัฐบาลกลางควรพยายามสร้างพลังโดยดำเนินการค้าในดินแดนโพ้นทะเล และสร้างกองทัพเรือแบบตะวันตกเพื่อวันหนึ่งจะได้สามารถรับมือกับตะวันตกได้ทัดเทียมกัน ข้อแนะนำนี้มาจากนาโอซูกะ (Ii Naosuke) ผู้นำของกลุ่มขุนนางวงใน (Fudai—ขุนนางวงในที่สวามิภักดิ์ต่อระบอบ) ซึ่งได้ให้เหตุผลว่า “เมื่อต้องประจันกับกำลังอย่างเผชิญหน้ากัน ชัยชนะย่อมเป็นของฝ่ายที่ข้ามแม่น้ำและโจมตี”^{๑๖} นี่เป็นทัศนคติที่เสี่ยงมากสำหรับญี่ปุ่นในปลายสมัยโตกูงาวะและนาโอซูกะ ก็เช่นเดียวกับนารีเอก็ที่มีคนสนับสนุนจำนวนหนึ่งเท่านั้น

ทั้งนาโอซูกะ และนารีเอ ก็เป็นผู้ที่มีอิทธิพลมาก และในเรื่องนี้ต่างก็สามารถหาเสียงหนุนหลังได้มาก ในการเป็นฝ่ายต่อต้านทรศนะของอีกฝ่าย ซึ่งลำพังตัวเองก็คงดำเนินไปไม่ได้ โดยกรณีใดก็ตาม ความคิดเห็นของฝ่ายบ้านเมืองส่วนใหญ่สอดคล้องกับเสียงส่วนใหญ่ข้าราชการระดับกลางของเอโดะหลายคนที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการตามนโยบายส่วนใหญ่นิยมยึดถือวิธีปฏิบัติที่รอบคอบ เพื่อหลีกเลี่ยงการเป็นปฏิปักษ์จนกว่ารัฐบาลกลางจะมีเวลาเตรียมการป้องกัน ซึ่งจะต้องกินเวลานานหลายปี พวกเขาได้เสนอวิธีการที่จะให้บรรลุจุดมุ่งหมาย บางวิธีไม่ชาญฉลาดนัก บางวิธีก็ไม่เกี่ยวข้องกับการฝึกมาใช้ บางวิธีก็เป็นทีนประหลาดที่นับว่าสำคัญคือพวกเขาสามารถใช้แรงกดดันอาเบะซึ่งกลายเป็นเป้าของสงครามกระดาศที่รัฐบาลมุ่งที่จะแยกสลายและต่อต้านข้อเสนอแนะรับรองของกลุ่มมิโต ความแตกต่างในด้านฐานะมีความสำคัญในการที่จะเข้าร่วมการโต้คารมถกเถียงเรื่องแตกต่างกับด้านต่าง ๆ อย่างชนิดต่อหน้ากัน ข้อสรุปจึงมักจะมีไขข้อตกลง หากแต่เป็นการประนีประนอมในรูปของกฎหมายลงวันที่ ๑ ธันวาคม ค.ศ.๑๘๕๓ เป็นการยอมรับว่า การป้องกันของญี่ปุ่นยังไม่เพียงพอ ดังนั้น นโยบายเดียวที่ปฏิบัติได้เมื่อเปอร์รี่กลับมาใหม่ คือ นโยบาย สันติภาพ และถ่วงหน่วงเหนี่ยวไว้ กล่าวคือญี่ปุ่นต้องพยายามเกลี้ยกล่อมให้เปอร์รี่จากไปโดยมิได้รับคำตอบที่เด่นชัดในทางใดทางหนึ่ง ถ้าล้มเหลวและเปอร์รี่จะใช้กำลัง ญี่ปุ่นต้องต่อสู้เป็นหน้าที่ของคนทั้งหมดที่ต้อง

เข้าร่วมอย่างสัตย์ซื่อสวามิภักดีในการเตรียมพร้อมทำสงคราม

การเรียกร้องติดอาวุธเป็นที่ปรารถนามาก เป็นการปูพื้นฐานที่ไม่ดีนักสำหรับการเจรจา เมื่อเปอร์รี่กลับมาในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ.๑๘๕๔ พร้อมด้วยเรือรบ ๘ ลำ ก็เป็นที่แจ่มชัดกันแล้วว่า เขาจะไม่ยอมรับคำตบชนิตที่รัฐบาลกลางได้ร่างไว้ ผู้แทนญี่ปุ่นได้ดำเนินการที่ละชั้นในการเจรจาโดยมีการติดต่อกับเบื่องบนที่เมืองหลวงอย่างมั่นคงจนต้องจำยอม ยกเว้นเรื่องเดียวคือ ปัญหาการค้าที่ญี่ปุ่นยังยืนหยัดอยู่ได้ เปอร์รี่ไม่เร่งเร้าเท่าใดนัก เมื่อถึงปลายเดือนมีนาคม สัญญาก็นับว่าเป็นร่างขึ้น ครั้นถึงวันสุดท้ายของเดือนก็มีการลงนามที่คานางาวา (Kanagawa) ในอ่าวเอโดะ เปิดเมืองท่าชิโมดา ฮาโกดาเตะ (Kagodate) เป็นที่พักพิงของลูกเรือลี้ภัย ญี่ปุ่นรับปากจะปฏิบัติอย่างดีต่อผู้ที่เรือแตกและจะจัดส่งกลับประเทศ ญี่ปุ่นจะจัดตั้งสถานกงสุลในเวลาต่อไป สำหรับรัฐบาลกลางแล้ว สนธิสัญญานี้ก็นับว่าดีมากแล้วที่ได้รับจากงานที่เลวร้ายสำหรับเปอร์รี่ สนธิสัญญานี้เป็นพื้นฐานสำหรับทุกสิ่งทุกอย่างที่จะสร้างขึ้น แม้ว่าเปอร์รี่จะมีได้รับคำมั่นสัญญาเรื่องค้าขายก็ตาม

เปอร์รี่มีทรรศนะว่า ผู้แทนตะวันตกคนอื่น ๆ ที่อยู่ในฐานะที่จะเจรจาในเวลาเดียวกันคือ อังกฤษและรัสเซียต่างก็เป็นนายพลเรือและมีได้ใส่ใจเรื่องค้าขาย ตั้งแต่ปลายเดือนมีนาคม ค.ศ.๑๘๕๔ ผู้แทนสองชาติมุ่งสนใจแต่เรื่องที่สองประเทศทำสงครามกับจีน ข้าวเงื่อนไขสัญญาที่เปอร์รี่ทำกับญี่ปุ่นไม่สนับสนุนให้ เซอร์ จอห์น บาวริง (Sir John Bowring) ผู้แทนที่อ่องกงเดินทางไปญี่ปุ่นเพื่อแสวงหาสนธิสัญญาการค้า แต่สงครามก็เกิดขึ้นกับจีนทำให้พลเรือตรีสเตอร์ลิงก์ (Rear Admiral Sterling) ผู้บังคับการกองเรือที่จีนมีเหตุผลอีกแบบหนึ่งที่จะไปญี่ปุ่นในเดือนกันยายน ค.ศ.๑๘๕๔ สเตอร์ลิงก์มาถึงเมืองนางาซากิเพื่อขอคำมั่นจากญี่ปุ่นว่าจะไม่อนุญาตให้เรือรบรัสเซียซึ่งเขามุ่งจะทำลายนั้นเข้าเทียบท่าญี่ปุ่น การเจรจาล้มเหลวเพราะไม่เข้าใจกันอันเป็นผลมาจากล่ามแปลไม่เก่ง และเป็นเพราะข้อเรียกร้องของเขาเป็นเรื่องกฎหมายระหว่างประเทศซึ่งเจ้าหน้าที่ญี่ปุ่นไม่รู้จัก เมื่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายญี่ปุ่นเสนอเงื่อนไขดังที่ให้แก่เปอร์รี่ สเตอร์ลิงก์ก็รับด้วยหวังว่าจะได้ยับยั้งขยายเข้าญี่ปุ่นมากขึ้นในภายหลัง ไม่ช้าหลังจากนั้นนายพลเรือตรี ปูเตียติน (Rear Admiral Putiatin) ซึ่งได้รับมอบหมายให้จับตาดูอเมริกาและได้เล่น “ซ่อนหา” สเตอร์ลิงก์ในน่านน้ำปาซิฟิกมาหลายเดือนแล้วมาถึงเมืองชิโมดาเพื่อดำเนินการเจรจาที่ค้างอยู่ที่นางาซากิ เขาได้รับการต้อนรับดีฉันมิตรมากแม้เรือธงที่ถูกคลื่นซัดในเดือนมกราคม ค.ศ.๑๘๕๕ ก็เป็นเรื่องที่แทรกมิได้ในการเจรจານี้ ดังนั้น ต้นเดือนต่อมาเขาก็ได้

ทำข้อตกลงซึ่งกลายเป็นแม่แบบ และได้ทำข้อตกลงว่าด้วยเรื่องพรมแดนเพื่อปักปันแบ่งหมู่เกาะคูริล (Kurile) กับญี่ปุ่นตรงเกาะอุรุปปา (Uruppa) และอีโตโรฟู (Etorofu)

พ่อค้าที่ยุโรปอเมริกาและตามชายฝั่งจีนไม่มีใครจะยอมรับสนธิสัญญาที่เปอร์รี สเตอร์ลิงก์และปุเตียตินไปทำไว้กับญี่ปุ่นนัก วงการค้าได้กดดันรัฐบาลขอสิทธิค้าขายในญี่ปุ่นตั้งที่ เคยได้รับจากจีน แม้ว่าทุกฝ่ายจะเห็นผลที่จะได้แต่ไม่มีโอกาสจะปฏิบัติเท่าใดนัก จนปี ค.ศ. ๑๘๕๖ อังกฤษ ฝรั่งเศส และรัสเซียพากันมุ่งสนใจทำสงครามไครเมีย (Crimean war) แล้วในเดือนตุลาคมนั้นเองได้เกิดกรณีพิพาทกับจีนซึ่งนำไปสู่ทางสงครามด้วยเหตุเรือแอร์โรว์ (Arrow War) ผู้แทนอังกฤษและฝรั่งเศสเสียเวลากับสงครามนั้นกว่าสองปี โดยเฉพาะเมื่อต้องแยกกำลัง ไปปราบกบฏในอินเดียน จนพลกำลังในการรบกับจีนพลอยอ่อนลง ในขณะที่เดียวกัน รัสเซีย ก็สร้างความเป็นปึกแผ่นในทางเหนือตามพรมแดนไซบีเรีย (Siberia) และแม่น้ำอามูร์ ดังนั้นทั้ง สามมหาอำนาจมิได้ใส่ใจญี่ปุ่น นอกจากจะมีเรือรบแวะเวียนบางครั้งบางคราว ทำให้เห็นเป็นการคุกคามข่มขู่ แต่จุดประสงค์ไม่เคยมุ่งการบุก เจ้าหน้าที่ญี่ปุ่นจึงมีต้องเตือนภัยกับเรื่องต่างชาติ มาเยือน

ทั้งนี้มิได้หมายความว่า ญี่ปุ่นจะสามารถอยู่ได้โดยสันติตามลำพัง ทูตฮอลันดาที่เดซิมา ชื่อเคอร์ติอุส (Donker Curtius) ได้คอยส่งข่าวสถานการณ์ภายนอกให้เอโดทราบและตักตวงผลประโยชน์เต็มทีจากการที่ญี่ปุ่นหวาดกลัว ในเดือนสิงหาคม ค.ศ. ๑๘๕๖ เขาเตือนรัฐบาลกลาง ว่า อังกฤษจะส่งคณะผู้แทนมาญี่ปุ่นและเขาแนะนำให้ญี่ปุ่นทำสัญญาการค้ากับฮอลันดาเสียเพื่อ กันสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาทั้งหลาย และได้ชี้แนะเรื่องเก็บภาษีศุลกากรเป็นวิธีหนึ่งที่เพิ่มรายได้ให้ แก่รัฐบาลกลาง ต้นปี ๑๘๕๗ เขาได้ส่งข่าวเรื่องสงครามแอร์โรว์ โดยย้ำว่า เกิดขึ้นเนื่องจากจีน พยายามจะหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามสัญญา นโยบายของญี่ปุ่นจึงนับว่าอันตรายยิ่ง เขาได้ชี้ ว่า ญี่ปุ่นอาจประสบผลเช่นเดียวกัน ทางเดียวที่มีเหตุผลดี ก็คือป้องกันมิให้เกิดเหตุขึ้น ด้วย การเจรจากับฮอลันดา

กงสุลอเมริกา ชื่อแฮร์ริส (Townsend Harris) ที่ชิโมดาก็ใช้วิธีดังกล่าว เขามาถึงญี่ปุ่น ในเดือนสิงหาคม ค.ศ. ๑๘๕๖ โดยเรือรบอเมริกา--เรือเที่ยวสุดท้ายที่เขาจะได้เป็นเวลา ๑ ปี ดังที่ เขาได้บันทึกไว้--เขาตั้งหลักปักมั่นที่ชายฝั่งเมื่อเกิดเรื่องโต้เถียงกับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ซึ่งตอนแรก ไม่ยอมให้เขาอยู่ในเมืองชิโมดา แต่เมื่ออ้างถึงข้อตกลงเปอร์รี เขาก็ถูกย้ายเข้าไปอยู่ในวัดเล็ก ๆ แห่งหนึ่งโดยถูกกักบริเวณ ซึ่งเขาต้องเสียเวลาหลายสัปดาห์ที่จะขจัดข้อจำกัดเหล่านั้น ต่อจากนั้น

เขาก็หยิบยกเอาข้อตกลงเบอร์รีขึ้นมาถกเถียง จนนำไปสู่ข้อตกลงใหม่ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๑๘๕๗ กำหนดตกลงเรื่องรายละเอียด เช่น เงินตรา สิทธิของการอยู่อาศัยตามเมืองท่าที่เปิดตาม สัญญาและสิทธิการศาลครอบคลุมแก่พลเมืองอเมริกันในญี่ปุ่น อย่างไรก็ตาม ก่อนหน้านั้น เขาได้ดำเนินการไปมากแล้วเป็นครั้งแรกในการที่จะมุ่งขอสนธิสัญญาการค้าเต็มรูปแบบ ในเดือนตุลาคม ค.ศ. ๑๘๕๖ เขาแจ้งผู้ว่าการเมืองชิโมดะว่า เขามีสาส์นจากประธานาธิบดีที่ต้อง มอบแก่โชกุนด้วยตนเอง เป็นโอกาสเหมาะแก่การถกเถียง “เรื่องสำคัญของรัฐ” ---ลักษณะของ เรื่องนั้นค่อนข้างจะสังเกตเห็นได้ชัด เพราะแฮริสได้มอบหมายให้มีการแปลสนธิสัญญาที่มีกับสยาม เป็นภาษาฮอลันดาด้วยในเวลาเดียวกันและจะทำให้เขาสามารถแสดงสิ่งที่เขาได้รู้เห็นในฮ่องกง เกี่ยวกับแผนการของอังกฤษ อันที่จริงแล้ว แฮร์ริสก็เช่นเดียวกับเคอร์ติอุสได้เตรียมพร้อมที่จะชู คุกคามรัฐบาลกลางด้วยเรื่องอังกฤษ โกรธแค้นจะล้างแค้นก่อนที่จะเกิดสงครามเอร็ัวร์ด้วยซ้ำ ขาวความเป็นปฏิปักษ์นั้นเสริมค่าเตือนของเขาให้ดูเข้มแข็ง

เจ้าหน้าที่ญี่ปุ่นซึ่งมีหน้าที่ตัดสินใจพร้อมมากขึ้นในการมองการต่างประเทศ ในแง่ความเป็นจริง แม้อาเบะจะขาดข้อยุติที่จำเป็นในการใช้นโยบายที่แน่วแน่แก่คณะที่ปรึกษาของ เอโดะที่แตกแยกกัน อาเบะก็ได้นำผู้มีความสามารถมากมายมาบริหารราชการ จนทำให้ระดับของ การถกเถียงเกิดขึ้น เมื่ออำนาจของเขาเสื่อมลง เขาได้ลาออกจากตำแหน่งเสนาบดีอาวุโส ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๘๕๕ แม้ว่ายังคงเป็นกรรมการคณะที่ปรึกษาแห่งรัฐอีกสองปี--- กลุ่มคนที่สืบต่อจากเขามีผู้นำคือ ฮอตตา มาซาโยชิ (Hotta Masayoshi) ซึ่งเคยเริ่มถกเถียงเรื่อง นโยบายต่างประเทศเมื่อครั้งทูตอังกฤษเข้ามาตามคำเตือนของฮอลันดาและอเมริกา

เป็นเรื่องที่ค่อนข้างเด่นชัดแล้วว่ามีกลุ่มอิทธิพลนิยมให้การอนุญาตค้าขายในบางรูปแบบ ทั้งเพื่อหลีกเลี่ยงอันตรายและเพื่อเป็นวิธีสร้างผลกำไรญี่ปุ่น ดังนั้น แม้นารีเอกิกะจะตัดทอน อยู่ตลอดมา ก็มีการตัดสินใจกันที่จะตรวจสอบขั้นตอนที่จะถือปฏิบัติ โดยการตั้งคณะกรรมการ ในเดือนพฤศจิกายนมีฮอตตาเป็นประธานสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ต้องเกี่ยวข้องกับชาวต่างประเทศ โดยตรง ในขั้นต้น การดำเนินงานยังไม่สม่าเสมอจริงจัง แต่ต่อมาเมื่อได้รับข่าวสงครามในจีน ใน ค.ศ. ๑๘๕๗ ก็เริ่มเป็นเรื่องรีบด่วนฉุกเฉินขึ้นมาทันที

ในวันที่ ๑๙ มีนาคม ค.ศ. ๑๘๕๗ คณะที่ปรึกษาแห่งรัฐสั่งข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ให้ เสนอข้อแนะนำแนวทางในการที่จะปฏิบัติในวาระที่อังกฤษกำลังก้าวร้าวรุกรานแผ่นดินใหญ่ เอกสารได้แสดงเด่นชัดว่าต้องการการชี้หน้าที่รีบด่วน และได้ระบุว่า “ความพยายามของเรา

ที่ยืดเหนียวไว้กับประเพณียอมทำให้เรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ กลายเป็นเรื่องที่ลำบากยากเย็นและนำไปสู่การยั่วยุชาวต่างชาติให้โกรธเคือง จึงเป็นความพยายามที่ไม่เป็นเรื่องการเมืองในขีดสุด”^{๑๗} ฮอดดาได้ย้าพรรณนาดังกล่าวในบันทึกข้ออ้างของเขาด้วยว่า โอกาสที่จะประสบความสำเร็จนั้นมีอยู่ว่า ต้องกำหนดนโยบายล่วงหน้ามิใช่กำหนดนโยบายด้วยเหตุที่เกิดการข่มขู่ในการเจรจา ประการที่สอง ประเด็นที่แท้จริงมิใช่เรื่องอนุญาตการค้า หากแต่อยู่ที่การกำหนดระเบียบข้อบังคับในการค้าขาย ภายใต้การนำดังกล่าว มีเสียงไม่น้อยที่สนับสนุนการปิดประเทศ แต่ยังมีพรรคคนต่างกันอยู่มาก ข้าราชการกลุ่มหนึ่งต้องการให้เปิดเมืองท่า โดยเร่งเร้าว่าต้องส่งนักเรียนและจัดตั้งกงสุลไปต่างประเทศ และญี่ปุ่นต้องเข้าร่วมในกิจการโลก อีกกลุ่มหนึ่งที่อาวุโสมากกว่า จำต้องยอมรับกาลเวลาที่ผันแปรและเห็นว่าการริเริ่มเปลี่ยนแปลงยอมก่อให้เกิดอันตรายมากกว่าจะให้คุณประโยชน์ กลุ่มนี้ได้กล่าวว่า การค้ำนั้นเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงมิได้แม้จะไม่พึงปรารถนา รัฐบาลกลางจึงควรจะก้าวเดินไปตามสถานการณ์แวดล้อมเท่าที่จำเป็นเท่านั้น เพราะหวาดเกรงกันว่า การโจมตีอุปนิสัยดั้งเดิมนั้นถ้าได้เริ่มแล้วอาจลุกลามไปจากเรื่องต่างชาติไปถึงเรื่องภายในประเทศ และจะเป็นอันตรายต่อตัวระบอบการปกครอง กล่าวคือ “การเปลี่ยนโครงสร้างภายนอกผิวเผินของตัวบ้าน ตามธรรมเนียมของกาลเวลาชั่วขณะจะไม่เป็นอันตรายต่อตัวอาคาร แต่การเปลี่ยนโครงสร้างหรือเปลี่ยนเสา และฐานรากจะทำให้บ้านนั้นอ่อนและทลายทรุดลงในท้ายสุด”^{๑๘}

ฮอดดาได้พยายามประนีประนอมความแตกต่างในแนวคิดดังกล่าวด้วยการส่งตัวแทนแนวคิดของแต่ละฝ่ายทั้งฝ่ายหัวก้าวหน้าและฝ่ายอนุรักษนิยมให้ไปถกเถียงกับเคอร์ติอุสที่นางาซากิ ในฤดูร้อนปี ๑๘๕๗ ด้วยเรื่องเงื่อนไขเนื้อหาที่จะมีในสนธิสัญญาการค้า ความเคลื่อนไหวนี้สำเร็จผลจากการที่ได้มีการทำสนธิสัญญากันในปลายเดือนสิงหาคม และเป็นที่ยอมรับของรัฐบาลกลาง ตามสนธิสัญญานี้ ญี่ปุ่นยังคงตั้งข้อจำกัดในเสรีภาพของการปฏิบัติการของฮอลันดา แต่ก็นับเป็นสัญญาที่มีความเอื้ออารีกว้างขวางกว่าฉบับใด ๆ ที่เคยทำกันมา โดยการอนุญาตให้ค้าขายได้ในขอบเขตจำกัดที่นางาซากิ และฮาโกดาเตะ โดยดำเนินการค้าโดยพวกพ่อค้าภายใต้การตรวจตราควบคุมของข้าราชการและต้องจ่ายภาษีพอสมควร เคอร์ติอุสพอใจสนธิสัญญานี้มาก สำหรับผู้ควบคุมตรวจสอบซึ่งเป็นผู้ที่ไม่มีอำนาจในการเจรจาได้เร่งรัดให้ทำสนธิสัญญารีบด่วนฉุกเฉิน โดยชี้ว่า ถ้าผู้แทนอังกฤษมาถึงซึ่งคงจะมา จำเป็นต้องมีสัญญาฉบับฮอลันดาเป็นแม่บท

อย่างไรก็ตาม ผู้คนที่นางซาก็ต้องรอคอยคำตอบข้อเสนอมองตนจากรัฐบาลกลาง เป็นเวลาสองเดือน ในช่วงนั้นก็เกิดวิกฤตการณ์ที่ได้คาดไว้อย่างหวัดวิตก วิกฤตการณ์นั้นมิได้เกิดจากชาวอังกฤษ หากแต่เป็นกองเรือรัสเซียปรากฏขึ้นในน่านน้ำ ในปลายเดือน กันยายน ปูเตตินมาถึงและประกาศเจตจำนงที่จะแสวงหาสนธิสัญญาขณะที่เขาไปเยือนจีน การเจรจาได้ล่าช้าไปสองสัปดาห์ แต่เมื่อเขาเดินทางกลับในวันที่ 1 เดือนตุลาคม เอโดก็ยังมีได้ เอื้อนเอ่ยประการใด เจ้าหน้าที่ญี่ปุ่นได้ตัดสินใจใช้แผนการของตน คือ การลงนามในข้อตกลงแบบที่ทำกับฮอลันดา โดยถือเป็นแบบอย่างที่จะใช้กับทุกฝ่ายตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม ปูเตติน ยอมรับเงื่อนไขนั้นอีกสัปดาห์ต่อมา แต่ได้ขอคำมั่นว่า ญี่ปุ่นต้องเปิดเมืองท่าอีกเมืองหนึ่งแทน เมืองชิโมดา

สนธิสัญญาที่ทำกับฮอลันดา และรัสเซียที่รัฐบาลกลางยอมรับ ได้กลายเป็นแม่บทพื้นฐาน แห่งนโยบายของญี่ปุ่น แต่แฮร์ริสไม่พอใจ ในฐานะที่เคยเป็นพ่อค้ามาก่อน เขาเห็นว่าเงื่อนไข การค้าและสัญญามิได้ปรากฏและถือว่า “เป็นการนำอภัยศกแก่ทุกฝ่ายที่ทำสัญญาเช่นนั้น... ไม่คุ้มค่ากับกระดาษที่เขียนเลย”^{๑๙} ญี่ปุ่นจึงมิได้ทำอะไรที่จะชักจูงแฮร์ริสให้หันไปจาก เจตจำนงของการเจรจาในแนวทางที่แตกต่างออกไป ในเดือนสิงหาคม ญี่ปุ่นได้ให้คำมั่น ว่า เขาควรไปเอโด และการที่มีเรือรบอเมริกามาถึงในเดือนกันยายนก็ทำให้เขาสามารถเดินทาง โดยทางเรือได้ ถ้าหนทางล้มเหลวสิ้น รัฐบาลเอโดเองท้ายสุดก็กำหนดวันให้แฮร์ริส เขาได้จาก เมืองชิโมดาสองเดือนต่อมา เพื่อออกเดินทางอย่างเป็นทางการ และภายหลังการซ้อมและการ เตรียมพร้อมอีก 1 สัปดาห์ แฮร์ริสเข้าพบโชกุนในวันที่ ๗ กันยายน ถือเป็นเปิดทางไปสู่ การเจรจาทางการทูต

ในวันที่ ๑๒ ธันวาคม แฮร์ริสไปเยือนที่พำนักของฮอตตา และได้บรรยายเรื่อง สถานการณ์โลกให้ฮอตตาฟัง ๒ ชั่วโมง เขาได้ย้ำในสิ่งที่เคอร์ติอุสได้เคยพูดมาแล้วว่า ญี่ปุ่นไม่ควรปฏิเสธการค้าขาย ซึ่งเป็นบ่อเกิดแห่งความมั่งคั่ง และการค้าเป็นสิทธิของต่างชาติ ตะวันตกที่ญี่ปุ่นไม่ควรปฏิเสธ โดยเฉพาะอังกฤษพร้อมที่จะใช้กำลังเพื่อตั้งมั่นการค้าในทันทีที่ อังกฤษหมดภาวะปฏิบัติการทางทหารในจีน เพื่อประโยชน์แก่ประเทศเอง ญี่ปุ่นควรเจรจาทันที กับอเมริกาโดยสันติและโดยเสมอภาคกัน กองเรือรบย่อมสามารถที่จะตั้งข้อเรียกร้องบังคับข่มขู่ ได้มากกว่าราชทูต ๑ ท่าน---โดยเฉพาะราชทูตเช่นเขาที่ไร้การหนุนหลังจากกองทัพเรือ---และ การปฏิบัติการของกองเรือดังกล่าวจะทำให้รัฐบาลดูเหมือนคิโรราบลงในสายตาของประชาชน

(ข้อโต้แย้งนี้เป็นเรื่องที่ได้คาดคะเนคิดกันมาแล้วเพื่อจะชี้ให้เห็นจุดอ่อนของข้าราชการ) โดยส่วนตัวแล้ว แฮร์ริสว่าเขาพอใจความเปลี่ยนแปลงสามประการที่ปรากฏในสนธิสัญญา กับฮอลันดาและรัสเซีย คือการแต่งตั้งอิรัราชทูตอเมริกันประจำเมืองเอโด การค้าโดยเสรีปลอดจากการแทรกแซงของข้าราชการ และจำนวนเพิ่มของเมืองท่าที่เปิดค้าขาย

ฮอตตาได้ตัดสินใจที่จะปรึกษาเหล่าเจ้าขุนนางศักดินาย ก่อนจะตัดสินใจตามข้อเสนอของแฮร์ริส โดยทำหนังสือเวียนสรุปคำพูดคำจาของแฮร์ริส ไม่กี่เดือนต่อมา เขาได้รับคำตอบอย่างประนีประนอมมากที่จะให้ยกเลิกการปิดประเทศโดยเหตุจำเป็นดังกล่าว แต่ก็ไม่มีใครจะมีความคิดว่าจะใช้นโยบายใดแทนต่อไป ส่วนใหญ่ยังหวังถึงหนทางที่จะหวังเห็นเยวเท่าที่จะหลีกเลี่ยงได้ ฝ่ายที่คิดจะปฏิบัติการรุดหน้าก็ดำเนินการช้ามาก เจ้าขุนนางยานางาวา (Yanagawa) เร่งเร้าให้เห็นความสำคัญของการค้า การเพิ่มผลผลิตและการปฏิรูปภายในประเทศ ญาติวงศ์ของตระกูลโตกุเงาวา คือ มัสตุดาอิรา เคอิอิ (Matsudaira Keiei) แห่งฟูกูอิ (Fukui) ก็เห็นด้วยเพราะต้องการให้ญี่ปุ่นริเริ่มเสียเองและ “ปิดโอกาสของพวกต่างชาติที่เห็นแก่ตัว” ด้วยการสร้างกองทัพเรือและผนวกดินแดนใกล้เคียง และส่งเสริมการค้า ส่วนในประเทศ เขาได้เขียนว่า การทำงานของผู้ที่มีความสามารถต้องเรียกมาใช้จากทั้งประเทศ ลดความหรุหราบุ่มเฟือยในยามสงบและปรับปรุงระบบทหาร พฤติการณ์แล้วร้ายต่าง ๆ ที่เจ้าขุนนางและขุนนางผู้น้อยได้กระทำจนยากจนลง ต้องไม่ดำเนินอีกต่อไป ต้องเสริมส่งการครองชีพประจำวันของผู้คน จัดตั้งโรงเรียนสอนการช่าง ศิลปะแขนงต่าง ๆ และการช่างฝีมือ”^{๒๐} นี่เป็นการริเริ่มเปลี่ยนแปลงด้วยความพยายามซึ่งทำให้พวกหัวอนุรักษ์นิยมหวาดหวั่นอย่างแน่นอน แม้แต่หัวเก่า เช่นนาริเกอิก็จำต้องเปลี่ยนแนวคิดของตน ภายใต้แรงกดดันของสถานการณ์ต่าง ๆ เขาก็ยังไม่ยอมรับแผนใด ๆ ก็ตามที่อนุญาตให้ชาวต่างชาติไปเอโด แต่ได้เสนอใหม่ว่า เขาเองจะเป็นผู้แทนเพื่อเป็นสื่อกลางในการค้าต่างแดน โดยมีบรรดาซามูไรที่ไว้ใจขุนนางติดตามไปด้วย รวมทั้งบุตรผู้เยาว์และคนอื่น ๆ ซึ่งต้องเปลืองค่าใช้จ่าย!

ทรศนะที่แสดงออกในระยะนั้น มีความสำคัญในฐานะที่เป็นประจักษ์พยานของการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศแห่งความคิดเห็น มากกว่าจะสำคัญที่เป็นผลกระทบต่อการตัดสินใจโดยรัฐบาล ฮอตตาได้ตัดสินใจก่อนที่จะรับฟังความคิดเห็นเหล่านั้นแล้วว่า ความหยาบคายก็ดี การยอมรับอย่างเฉยเมยต่อการใช้อำนาจพลกำลังบังคับก็ดี ล้วนใช้ไม่ได้แล้ว เขายินทรานว่า ญี่ปุ่นจะต้องแสวงหาความมั่งคั่งด้วยการค้าขาย ญี่ปุ่นต้องติดอาวุธ หาพันธมิตรและยอมรับวิถีทางต่างชาติที่สามารถสร้างพลังแก่ตนเองได้ นี่คือเหตุผลที่คล้ายคลึงกับข้อถกเถียงของนายเคอิอิ ซึ่งได้ย้ำหนัก

แน่นเรื่องการปฏิรูปภายในก่อน ยิ่งกว่านั้น ข้อคิดเห็นดังกล่าวยังได้รับความสนับสนุนจาก ข้าราชการรัฐบาลกลางกลุ่มหนึ่ง ในขณะที่อีกกลุ่มยังลังเลใจ ก็พบว่าฐานะของฮอตตาที่เป็นสนาบดี อาวุโสก็เพียงพอที่จะแต่งตั้งเป็นภัยแก่พวกตนได้ ในวันที่ ๑๖ มกราคม ค.ศ.๑๘๕๘ ฮอตตาได้ เรียกแฮร์ริสเข้าพบ เขายอมรับในเนื้อหาตามที่แฮร์ริสต้องการยกเว้นการเปิดเมืองท่าเพิ่มเติม การเจรจาอย่างเป็นทางการจึงเริ่มขึ้นบนพื้นฐานดังกล่าว

ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจเต็มในการเจรจาที่รัฐบาลกลางแต่งตั้งไว้ว่า ความคิดเห็นในญี่ปุ่น นั้นแตกแยกกันจนอยู่ในฐานะลำบาก ผู้แทนได้รับฉบับร่างของแฮร์ริสด้วยความไม่เต็มใจยิ่ง ฉบับร่างนั้นมีใช้แบบสนธิสัญญาที่ทำกับฮอลันดา ฉบับร่างนั้นเป็นเบื้องต้นของการเจรจา ในหลายสัปดาห์ต่อมา ผู้แทนญี่ปุ่นต้องต่อสู้อย่างตึงเครียดมากในทุกเรื่องรายละเอียดปลีกย่อย จำนวนและการเลือกเปิดเมืองท่า สิทธิการท่องเที่ยวในประเทศ สถานที่ตั้งที่พำนักของอัครราชทูตอเมริกา ประเด็นเหล่านี้ต้องถกเถียงกันนานนัก จนแฮร์ริสอ่อนใจในความล่าช้า ทั้ง ๆ ที่เคยคิดว่าภายหลังการแถลงการณ์ของฮอตตา ทุกอย่างจะดำเนินไปด้วยดีตั้งเรือชักใบแล่นฉิว ออกทะเล เขาได้เขียนบทนำในหนังสือที่เขาเขียนถึงเรื่องดังกล่าวโดยตั้งชื่อกล่าวหาการทูตญี่ปุ่นไว้ว่า :

“ในวารสารนี้ ข้าพเจ้าจะมุ่งเฉพาะข้อเท็จจริงหลักของการดำเนินการดำเนินการที่เป็นจริง โดยตัดทอนช่วงตอนที่ญี่ปุ่นเข้าแทรกด้วยข้อเสนอซ้ำซากสิบสองครั้ง และข้าพเจ้าจะไม่บันทึกเรื่องที่ญี่ปุ่นปฏิเสธข้อประเด็นต่าง ๆ ที่ท้ายสุดก็ยอมรับให้ และมุ่งหมายที่จะให้ตลอด และจะไม่บันทึกถึงข้อเสนอผิดพลาดมากมายของพวกนี้ที่ไร้ความหวัง และยากที่จะเป็นความปรารถนาได้ว่า จะ [เรา--ผู้แปล] ยอมรับได้...”๒๑

กรรมวิธีนั้นแม้จะทำให้ขุนเคื่องใจก็เป็นทีที่เข้าใจกันดีว่า นักการทูตญี่ปุ่นจะต้องรู้สึกในวิถีทางเช่นนี้ในเรื่องดินแดน ซึ่งเป็นเรื่องอันตรายทางการเมืองและไม่มีใครจะรู้กัน กาลเวลาที่ยืดถือนี้ก็ไม่ใหญ่หลวง ครั้นถึงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ข้อเสนอสุดท้ายสุดก็สิ้นสุดตกลงกันได้ และต้นฉบับสนธิสัญญาก็พร้อมที่จะให้ลงนามกันแล้ว แฮร์ริสก็ได้ส่งประสงคิในทุกปัญหาสำคัญ ทูตอเมริกาจะพำนักในเมืองเอโด การค้าจักดำเนินไปโดยเสรีปลอดจากการเข้าแทรกแซงโดยฝ่ายบ้านเมือง และญี่ปุ่นต้องเปิดเมืองท่าทางนากาซากิและคานางาวา ใน ค.ศ.๑๘๕๙ นีอิคาตา (Niigata) ใน ค.ศ.๑๘๖๐ เฮียวโต (Hyoto) ใน ค.ศ.๑๘๖๓ รวมทั้งเมืองชิโมดาและฮาโกดาเตะซึ่งเปิดอยู่แล้ว บรรดานักท่องเที่ยวต้องได้รับอนุญาตไปเมืองเอโดได้ใน ค.ศ.๑๘๖๒ และไปโอซากาได้ใน ค.ศ.๑๘๖๓

ก่อนลงนามในข้อตกลง มีเรื่องที่ทำให้เกิดความขัดข้องขึ้น ในกลางเดือนกุมภาพันธ์ เมื่อทราบกันแล้วว่ามิเง็นไอโดบังแล้ว ฮอตตาได้ประกาศให้เหล่าเจ้าขุนนางศักดินา ที่เอโดะ ในขณะนั้นได้รับทราบ ปรากฏว่ามีผู้วิพากษ์วิจารณ์มากกว่าผู้ที่สนับสนุนเห็นด้วย หลายคนที่ยอมรับว่า จำเป็นต้องมีสิ่งที่ดีล้ายกับสนธิสัญญากับฮอลันดา แห่งเดือนตุลาคม ค.ศ.๑๘๕๗ นั้น พวกกันอกสันขวัญแขวนที่สนธิสัญญาใหม่ได้ให้ข้อผ่อนปรนมากมาย อีกมากหลายก็เห็นว่า สัญญาที่ผ่อนปรนเช่นนั้นเป็นเครื่องยืนยันถึงความหวั่นระแวงของตน เสียยังไม่เห็นชอบด้วยตั้ง ก้อง จนฮอตตาเห็นจำเป็นที่จะต้องระงับความไม่พึงพอใจนั้นเสียก่อนที่จะก้าวรุดหน้าต่อไป เขาจึงติดต่อกับแฮร์ริสเพื่อขอเลื่อนการลงนามในข้อตกลงไปก่อน โดยเสนอที่จะทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายข้อตกลงแก่พระจักรพรรดิเพื่อให้ทรงวินิจฉัยเห็นชอบในนโยบายก่อน ผู้แทนของ ฮอตตาได้อธิบายแก่แฮร์ริสว่า เป็นพิธีการปกติ---เป็นการประสานคำชู้คุกคามและการตัดสินบน---แต่เมื่อพระจักรพรรดิทรงวินิจฉัยเห็นชอบแล้วอย่างเปิดเผย ก็ย่อมจะทำให้ทั้งหมดต้องสงบเสงี่ยมมิบังอาจสอบถามการตัดสินใจของเสนาบดีอาวุโสได้อีก

ในเหตุการณ์เช่นนี้ ความคิดในแฉ่งดังกล่าวได้พิสูจน์ให้เห็นได้ดีว่า รัฐบาลมั่นคง โดยมีได้ใส่ใจว่าฮอตตากำลังจะเดินทางไปเกียวโตเพื่อใช้แรงกดดันราชสำนัก พระจักรพรรดิ และบรรดาข้าราชการส่วนใหญ่ยังคงส่งเสริมนโยบายปิดประเทศ และนำประหลาดที่พร้อมที่จะต่อต้านข้อแนะนำใด ๆ จากรัฐบาลกลาง จักรพรรดิโคเมอิ (Komei) ไม่ทรงเห็นชอบกับการเปิดเมืองท่าเฮียวโกและโอซากา เพราะสองเมืองนี้อยู่ใกล้เมืองหลวงมากเกินไป ทั้งยังทรงแนะนำรัฐบาลกลางให้พยายามแสวงหาความสามัคคีเมื่อยามเผชิญวิกฤตการณ์โดยรับฟังความเห็นของเหล่า ขุนนางผู้ใหญ่ ซึ่งข้อเสนอนี้พวกเขขุนนางผู้ใหญ่ได้วางแผนกันมาหลายสัปดาห์แล้ว ด้วยข้อ เรียกร้องสองประการดังกล่าวที่ฮอตตาต้องเผชิญอยู่ เมื่อไปถึงเกียวโตในวันที่ ๑๙ มีนาคม ภายหลังการถกเถียงมากมาย ซึ่งทำให้ฮอตตาจำต้องหวังเสียงสนับสนุนจากข้าราชการ ชั้นผู้ใหญ่หลายคนในราชสำนัก รวมทั้งคัมปาคุ (Kampaku) ราชสำนักได้ออกประกาศพระราช กฤษฎีกา ซึ่งมีได้เจาะจงเห็นชอบกับสนธิสัญญา แต่รับรองการตัดสินเรื่องการต่างประเทศ ว่าอยู่ในความรับผิดชอบของรัฐบาลกลาง พระราชกฤษฎีกานี้เป็นผลจากการปรองดองกับฝ่าย ฮอตตาและเป็นที่พอใจของสนองตอบความจำเป็นรับตัวแทนของเขา ถึงกระนั้นพระราชกฤษฎีกานี้ ก็ต้องผ่านการต่อต้านจากกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย และพระจักรพรรดิมิได้ทรงเห็นชอบด้วยจนกระทั่ง ถึงวันที่ ๒๗ เมษายน เมื่อมาถึงจุดนี้ พระจักรพรรดิก็ทรงปล่อยให้เป็นที่เข้าใจกันโดยส่วนพระองค์ว่า พระองค์ทรงถูกบีบบังคับขู่เข็ญให้ทรงเห็นชอบด้วย ทั้ง ๆ ที่มีได้ทรงปรารภเช่นนั้น

ผลก็คือมีเสียงก้องสนองรับจากฝ่ายขุนนางที่ต่อต้านต่างชาติและต่อต้านรัฐบาลกลาง เป็นเหตุให้ต้องปรับปรุงฉบับร่าง และฮอตตากิจำต้องยอมรับ “คำบัญชา” โดยนัยให้พิจารณาทบทวนนโยบายของเขาใหม่ เมื่อจากเกี่ยวโตในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ฮอตตากิจำยังไม่สามารถจะปรับปรุงขยับขยายฉบับข้อตกลงแต่อย่างใด

วิธีการที่ราชสำนักปฏิบัติต่อฮอตตากะสะท้อนทั้งความสงสัยในความสามารถของรัฐบาลกลางที่จะเป็นผู้นำและทั้งความระแวงแคลงใจในอำนาจของรัฐบาลกลางว่ากำลังจะเสื่อมแล้วหรือไร รัฐบาลกลางได้ยึดเป็นการสปรมาทอย่างแน่วแน่จริงจัง เกือบจะในทันทีที่รัฐบาลกลางได้ตัดสินใจที่จะแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการ (Tairo) ซึ่งสามารถจะตั้งได้เมื่อมีภัยคุกคาม และในวันที่ ๔ มิถุนายน ค.ศ.๑๘๕๘ โชกุนได้ประกาศแต่งตั้ง ออิ นาโอซูกะ (Ii Naosuke) ผู้นำของเหล่าเจ้าขุนนางระดับสืบเชื้อสายบริวารตั้งเดิมวงใน (Fudai) ซึ่งมีอำนาจเหนือกว่าฮอตตากะ ผลก็คือทำให้รัฐบาลกลางมีแนวทางในการกำหนดวิถิจนนโยบายมากกว่าเดิมอีกประการหนึ่งทำให้ต้องตกลงปัญหาเรื่องสนธิสัญญา

^N สถานการณ์ในจีนอีกเช่นเคยที่ทำให้ญี่ปุ่นต้องหยิบยกประเด็นดังกล่าวขึ้นมาพูด ดังที่แฮร์ริสเองก็เริ่มสิ้นหวังที่จะเห็นความคืบหน้า ปลายเดือนกรกฎาคม เขาได้เรียนรู้ว่าอังกฤษและฝรั่งเศสได้ตกลงทำสัญญาสันติภาพกับจีนแล้ว และกำลังวางแผนจะส่งกองกำลังมาญี่ปุ่น เขาจึงรีบไปคานางาวาไปเร่งเร้าผู้แทนญี่ปุ่นให้ลงนามในสนธิสัญญา แต่ผู้แทนได้ติดต่อขอคำแนะนำจากเอโดะ คณะที่ปรึกษาได้รับเรียกประชุม สมาชิกส่วนใหญ่แนะนำผู้สำเร็จราชการให้อนุมัติการลงนามในสัญญาโดยมิต้องอ้างต่อไปถึงราชสำนัก ข้อโต้เถียงก็เช่นเดียวกับที่มีมาแล้วคือเรื่อง ความจำเป็นแรกสุดของญี่ปุ่นก็คือต้องการแม่บทข้อตกลงที่อังกฤษอาจจะยอมรับด้วยความยอมรับในเรื่องดังกล่าว ออิ ได้ออกคำสั่งเท่าที่จำเป็น และท้ายสุดในวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ได้มีการลงนามในเอกสารสัญญาอย่างทันเวลาพอดี เคอร์ติอุสและปู่เตียตินกำลังเดินทางมา และได้มาถึงในไม่ช้าหลังจากนั้น ได้มีการทำสนธิสัญญาในวันที่ ๑๘ สิงหาคม และวันที่ ๑๙ สิงหาคม ตามลำดับ เมื่อถึงระยะนั้น กองเรืออังกฤษซึ่งนำลอร์ด เอลจิน (Lord Elgin) ผู้มีอำนาจเต็มในการทำสนธิสัญญาก็ได้ปรากฏขึ้นอย่างเสรีในการเดินเรือผ่านเมืองคานางาวาอย่างรวดเร็วไปทอดสมอที่เมืองเอโดะ ชั่วเพียงสองวันที่เจรจากันก็ได้มีการลงนามในสัญญาในวันที่ ๒๓ สิงหาคม ตามแบบฉบับสัญญาของแฮร์ริสด้วย บารอน กรอส (Baron Gros) แห่งฝรั่งเศสก็มาถึงในเดือนกันยายน และได้ทำข้อตกลงที่เป็นที่พึงพอใจในต้นเดือนตุลาคม

สิ่งที่ยังคงต้องปฏิบัติคือการปรับฐานะรัฐบาลกลางกับราชสำนัก มานาเบ (Manabe Akikatsu) ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการ มานาเบเป็นคนที่สัตย์ซื่อแต่มีได้เป็นฝ่ายผู้สำเร็จราชการเสียทีเดียว เขาจากเกียวโตในเดือนตุลาคม แล้วก็ตกอยู่ในฐานะลำบากเช่นเดียวกับฮอตตาดา เขาได้พยายามอยู่ช้านานในการกราบทูลอธิบายเหตุผลการกระทำของรัฐบาลกลาง แต่ก็ประสบความสำเร็จในเวลาหลายสัปดาห์ที่จะเปลี่ยนพระราชวิจารณ์ญาณ และเขาได้รับแจ้งในเดือนธันวาคมว่า พระจักรพรรดิไม่ทรงมีพระประสงค์ที่จะให้มีการติดต่อกับชาวต่างชาติได้อีกเหนือไปจากกับฮอลันดาและจีนตามประเพณีเดิม ปฏิบัติการของรัฐบาลกลางจึงแข็งขันโดยว่า เอโดะจะไม่พลิกกลับการตัดสินใจอีก ไม่ว่าพระจักรพรรดิจะทรงเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบก็ตาม สิ่งที่พระจักรพรรดิควรจะทำทรงปฏิบัติในการที่ทรงเห็นชอบด้วยก็คือช่วยให้การสร้างพลังสามัคคีง่ายขึ้นเพื่อแสวงหาพลังแห่งชาติ ได้มีการถวายบันทึกช่วยจำพร้อมกับการขู่คุกคามอยู่ในที่ต่อที่ปรึกษาของพระจักรพรรดิ ทำให้มีการประนีประนอมเกิดขึ้น โดยการออกพระราชกฤษฎีกาในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ค.ศ.๑๘๕๙ ราชสำนักให้คำมั่นว่าจะอดกลั้น และขอให้รัฐบาลกลางหาหนทางใดก็ได้ที่จะป้องกันมิให้มีการเปิดเมืองท่าเฮียวโตและโอซากาที่สำคัญก็คือ เงื่อนไขทั้งสองประการดังกล่าวเป็นข้อผูกมัดโดยเปิดเผยที่จะเพิกถอนสนธิสัญญาในเวลาใดไม่แจ้งชัด กล่าวคือ “เราต้องให้แน่ใจที่จะอยู่ห่าง ๆ จากชาวต่างชาติ และฉันแปรนโยบายไปสู่การปิดประเทศซึ่งเคยเป็นกฎหมายแห่งประเทศตามเดิม”^{๒๒} นี่คือนโยบายที่ก่อให้เกิดปัญหาในอนาคต

ปัญหาบางประการดังที่จะได้เห็นเกิดจากเหตุการณ์เกี่ยวข้องกับชาวต่างชาติ และเกิดจากการบังคับใช้สนธิสัญญาหลัง ค.ศ.๑๘๕๙ และปัญหาอื่น ๆ บางประการได้เกิดจากการวางแผนการทางการเมืองโดยเล่ห์เพทุบายภายในญี่ปุ่น ใน ค.ศ.๑๘๕๘ แผนทางการเมืองที่โดยผิวเผินเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเจรจาทำสัญญาได้ปรากฏเป็นเรื่องเกี่ยวกับการทำหายอำนาจรัฐบาลกลางด้วยโดยปริยาย

เรื่องเช่นนี้มีตัวอย่างแรกสุดจากกลุ่มขุนนางศักดินาที่ทรงอำนาจ เป็นปฏิปักษ์ต่อตระกูลโตกูงาวาและมีความเชื่อที่ว่ารัฐบาลกลางขาดคุณสมบัติในการเป็นผู้นำที่จะดำเนินงานกลุ่มนี้รวมทั้งนาริเอกิ ซึ่งเป็นที่ต้องสงสัยกันในเอโดะว่ากำลังแสวงหาผลประโยชน์ให้มิโต เพื่อทำลายล้างผลประโยชน์ของขุนนางวงในของโชกุน มัตสึดaira Keiei) แห่งฟุกุอิ (Fukui)-ซึ่งสนับสนุนคนใหม่ มาตรการใหม่ในการบริหารราชการแผ่นดิน ขุนนางวงนอก (Tozoma) ๒ คน คือ ชิมาซุ (Shimazu Nariakira) แห่งสึดซึมา และ ยามาโนชิ (Yamanuchi Yodo) แห่งโตซา ซึ่งล้วนมีความสัมพันธ์โดยสายโลหิตโดยใกล้ชิดกับตระกูลโตกูงาวา โดยการแต่งงานและโดยประเพณี

นิยม กลุ่มเหล่านี้มิใช่ชนกษัตริย์ที่มีความหมายในแง่ลัทธิระบอบการปกครอง และมีใช้กลุ่มต่อต้านตระกูลโตกุงวาวอย่างเปิดเผย ตรงกันข้าม พวกนี้เป็นนักปฏิรูปในแคว้นส่วนตนผู้เชื่อมั่นว่า รัฐบาลกลางต้องคิดทบทวนอย่างจริงจังถ้าจะเอาชนะความยากลำบากที่ต้องเผชิญอยู่ในเรื่องการคลังและการต่างประเทศ ขุนนางกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ล้วนมีอำนาจอิทธิพลในถิ่นตน และต้องการให้รัฐบาลกลางผ่อนปรนให้พวกตนมีอิสระเสรีบ้าง พวกนี้จึงเป็นผู้ที่สนับสนุนการปฏิรูปและเสนอแนะว่าโชกุนควรปรึกษาขุนนางชั้นผู้ใหญ่ ในปัญหาเรื่องนโยบายและลดภาระทางเศรษฐกิจที่บีบคั้นแคว้นแคว้นเสีย ซึ่งจะเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้ขุนนางสามารถอุทิศพลังและทรัพยากรทั้งหมดเพื่อปกป้องญี่ปุ่นได้

ประเด็นที่ทำให้คนเหล่านี้กระตือรือร้นเข้าร่วมกิจการการเมืองนั้นมีใช่เรื่องการทูตซึ่งยังมีความคิดแตกแยกไม่ลงรอยกัน หากแต่เป็นเรื่องการสืบต่ออำนาจโชกุน เมื่อครั้งที่ฮอดาดาได้ออกเดินทางไปเกียวโตในฤดูใบไม้ผลิปี ๑๘๕๘ นั้น โชกุนอิเอซาดา (Iesada) ผู้ไร้หน่อเนื้อเชื้อไขกับเลี้ยงปายและเป็นที่ยึดกันว่าคงต้องถึงแก่อสัญกรรมในไม่ช้า เป็นสภาวะการณ์แวดล้อมที่ทำให้ต้องรีบเลือกทายาท ซึ่งมีให้เลือกอยู่สองคน คนหนึ่งคือโตกุงวาว โยชิโตมิ (Tokugawa Yoshitomi) แห่งคิอิ (Kii) ซึ่งเป็นเชื้อสายไกลที่สุดแต่ยังเยาว์ อีกคนคือ ฮิโตซุบาชิ เคอิกิ (Hiotsubashi Keiki) ซึ่งเป็นบุตรบุญธรรมของโตกุงวาว นาริเอกิ (Tokugawa Nariaki) ถือเป็นบุคคลที่มีอนาคตสดใสมาก ได้มีการเร่งเร้าว่าในภาวะอันตราย โชกุนควรเป็นผู้ทรงวิญญูและคุณวิญญูนาริเอกิได้เสริมส่งบุตรผู้นี้มาก บรรดาขุนนางนักปฏิรูป และข้าราชการส่วนกลางจำนวนหนึ่งโดยเฉพาะข้าราชการระดับกลางให้การสนับสนุนมาก ส่วนโยชิโตมิผู้อ้างโดยสืบสายสกุลวงศ์ก็ได้รับความสนับสนุนจากข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และบรรดาขุนนางบริวารวงใน (fudai) ซึ่งเลือกการสืบสันตติวงศ์ ซึ่งก็จะทำให้ตนได้มีอำนาจตามหลักการนั้น และเห็นว่าลู่ทางจากนาโงชูเอง จะเป็นเครื่องมือเพื่อโจมตีเรื่องอภิสิทธิ์ ความแตกแยกเรื่องการสืบอำนาจ โชกุนได้ทำให้เกิดความขัดแย้งด้วยเรื่องผลประโยชน์เก่า ๆ กับเป็นความขัดแย้งที่ถือเป็นการต่อสู้ระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ด้วย

การที่กลุ่มเคอิกิประกอบด้วยบุคคลที่เป็นขุนนางนักปฏิรูปและข้าราชการระดับกลางทำให้มีฐานะดีกว่ากลุ่มอื่นที่จะสร้างอิทธิพลเหนือรัฐบาลกลางในการกำหนดนโยบายจากวงในหลายคนมีความผูกพันในใกล้ชิดโดยตระกูลบ้าง หรือโดยส่วนตัวบ้างกับบรรดาขุนนางในราชสำนัก และได้ตระหนักดีเช่นเดียวกับฮอดาดาว่า คำประกาศจากพระเจ้าจักรพรรดิที่แม้จะใช้บังคับมิได้โดยปราศจากความเห็นชอบของรัฐบาลกลางแต่ย่อมจะมีค่าความหมายทางเกียรติภูมิมหาศาล

พวกนี้จึงคิดจะหาหนทางที่ให้ได้คำประกาศเช่นนั้นบ้าง ในขณะที่เดียวกันก็คิดกันมิให้ยอดดา
ได้รับความเห็นชอบจากพระเจ้าจักรพรรดิในเรื่องสนธิสัญญาอเมริกา ด้วยหวังจะใช้เรื่องนี้เป็น
เครื่องเสริมให้เรื่องของตนมีน้ำหนักเพิ่มขึ้น ในเดือนพฤษภาคม ดังที่เห็นกัน ส่วนที่สองของแผนการ
นี้ก็บรรลุผล ทำให้เกิดวิกฤตการณ์ขึ้นในเมืองเอโดะ จนนำไปสู่การแต่งตั้งอิอิ นาโอซุเกะ
(Ii Naosuke) เป็นผู้สำเร็จราชการ ซึ่งมีส่วนทำให้แผนการของกลุ่มฮิโตซุบาชิ (Hitotsubashi)
ล้มเหลว อิอิ ได้ตัดสินใจเลือกโยชิโตมิ (Yoshitomi) เป็นโชกุน เขาได้บีบบังคับราชสำนักมาก
หลังจากได้เจรจากันอยู่ช้านานให้เห็นชอบเรื่องการเลือกโชกุนดังกล่าวและท้ายสุดจึงได้ประกาศ
การตัดสินใจเป็นทางการในต้นสิงหาคม สิบวันต่อมา โชกุนอิเอซาดาถึงแก่อสัญกรรม
และโยชิโตมิได้ขึ้นเป็นโชกุนนามว่า โชกุนอิเอโมชิ (Iemochi)

หลายสัปดาห์ก่อน อิอิได้ดำเนินการที่ให้ความสนใจแก่ตนเองว่า อำนาจตนจะไม่ถูกทำลาย
กลางเดือนมิถุนายน เขาได้ถอดหรือย้ายข้าราชการที่สนับสนุนฮิโตซุบาชิ วันที่ ๒ สิงหาคม
เขาได้สั่งไล่ยอดดาและบรรดากรรมการของคณะที่ปรึกษาหลายคนออกจากตำแหน่ง
ด้วยข้อหาดำเนินเรื่องทำสนธิสัญญากับแอมริกัน ผู้ที่เข้าแทนตำแหน่งดังกล่าวเป็นคนของอิอิ
และแล้วในวันที่ ๑๓ สิงหาคม เขาสั่งให้กลุ่มเจ้านางนาคัตสึจินา ที่ต่อต้านนโยบายของอิอิที่พำนัก
อยู่เอโดะและเกียวโตให้เดินทางกลับบ้าน และสั่งจับเสียบ้าง ทั้งนี้ รวมทั้งนาริเอกิแห่งมิโต
โยชิคัตสึ (Tokugawa Yoshikatsu) แห่งสาขาตระกูลโอวาริ (Owari) ชิมาซุ (Shimazu) และ
ยามานูชิ รวมทั้งบริวารด้วยถูกลงโทษ

ผลประการหนึ่งคือการแยกสลายกลุ่มฮิโตซุบาชิ ในขณะที่ยืนยันถึงกลุ่มนี้ไม่ไว้ใจอำนาจ
รัฐบาลกลาง ไม่กี่ปีต่อมา เมื่อกลุ่มนี้มีบางคนมีที่ทำการคือหรือร้าน ก็ได้พากันมองมุ่งไปที่ราช-
สำนักว่าร้องสิ่งหนึ่งที่เรียกกันว่า “ราชสำนัก-รัฐบาลกลาง สามัคคี” (“Court-Bakufu unity”--
koku-gattai) ซึ่งมีข้อไขความอยู่ที่การวางแผนใช้พระบารมีของพระเจ้าจักรพรรดิ เป็นอาวุธ
ข่มขู่เอโดะ และการใช้สถาบันจักรวรรดิ (Imperial Institution) เป็นเกราะคุ้มกันสำหรับสัมพันธภาพ
ใหม่ระหว่างขุนนางกับโชกุน อย่างไรก็ตาม ใน “ระยะพักการแสดง” นั้น ตัวละครบางคนได้
เปลี่ยนตัวไป ชิมาซุ นาริเอกิรา (Shimazu Nariakira) ถึงแก่กรรมใน ค.ศ. ๑๘๕๕ น้องชายชื่อฮิซา-
มิตสึ (Hisamitsu) ได้รับตำแหน่งแทนในการปกครองแคว้นแคว้นสึดซึมา สองปีต่อมา นาริเอกิถึง
แก่กรรม ทำให้อิทธิพลมิโตเสื่อมลง แม้บุตรชายของเขาฮิโตซุบาชิ เคอิกิ (Hitotsubashi
Keiki) จะมีบทบาทสำคัญยิ่งในเหตุการณ์ในไม่ช้าภายหลัง มัตสึดาอิโร เคอิอิ (Matsudairo Keiei)
และยามานูชิ โยโดะ (Yamanouchi Yodo) ได้แสดงบทบาทนำตลอดทศวรรษที่ ๑๘๖๐ ร่วมด้วย

ดาเต มูเนกิ (Date Muneki) แห่งอุวาจิมา (Uwajima) และบางครั้งก็มีโตงูงาวา โยชิคัตสึ (Tokugawa Yoshikatsu) แห่งโอวาริและมัตสึดาอิรา (Matsudaira Katamori) แห่งไอซุ (Aizu) เข้าร่วมด้วย

ผลประการต่อมาของการที่นาโอซุเกะ “กวาดล้าง” ก็คือทำให้ตัวเขาเองได้เป็นจอมเผด็จการ และ---ด้วยความรู้สึกถึงอันตรายในตำแหน่งนี้---เขาได้ฟื้นฟูกลุ่มบุคคลดั้งเดิมที่มีอำนาจในการตัดสินใจของรัฐบาลกลางแต่มีพรรคชนในแนวลบ งานแรกสุดคือการรักษาตัวระบอบ ความพยายามทั้งปวงที่จะมองปัญหาต่าง ๆ ใหม่ โดยเฉพาะการต่างประเทศก็ได้มลายหายไปพร้อมกับตัวคนที่เคยเจรจาทำสนธิสัญญา กลุ่มนี้ส่วนใหญ่ถูกนาโอซุเกะสั่งห้าม ส่วนตัวเขาเองก็เห็นชัดกันว่า นาโอซุเกะจะยอมรับแผนญี่ปุ่นค้ำกับโลกภายนอกเพื่อประโยชน์ทางการทหารและการคลัง ถึงกระนั้น เขาก็มิได้มองการมาของชาวต่างชาติว่าเป็นโอกาสเหมาะที่จะปฏิรูปภายในประเทศ พรรคชนของเขาในการยอมรับการค้ากับต่างชาติและยอมรับพ่อค้าญี่ปุ่น เป็นการยอมรับด้วยความระแวงแคลงใจและค่อนข้างจะสงวนท่าที ข้อเท็จจริงนี้ปรากฏชัดในทันทีทันใดที่มีการเปิดเมืองท่าต่าง ๆ ใน ค.ศ.๑๘๕๙

ทั้ง ๆ ที่มุ่งหมายเช่นนี้ นาโอซุเกะก็ถูกตำหนิในระยะนั้น---และได้รับการสรรเสริญในเวลาต่อมา---ที่ได้เปิดประเทศ กิตติศัพท์นี้ถือว่าสำคัญมาก เพราะเป็นการนำมาซึ่งพันธมิตรทางการเมืองซึ่งนับว่าสำคัญยิ่งในอีกสิบปีต่อมา เนื่องจากนาโอซุเกะมีจุดยืนเด่นชัดที่จะรักษาอำนาจโชกุน เขาจึงมีปฏิปักษ์จากทุกฝ่ายที่มุ่งบั่นทอนอำนาจโชกุนไม่ว่าจะทำโดยเห็นแก่พระจักรพรรดิเห็นแก่เจ้าขุนนาง หรือเห็นแก่ประชาชนก็ตาม เมื่อเขาเข้มงวดตรวจตราการปฏิรูป บรรดานักปฏิรูปก็ย่อมเกลียดชังเขา ทำยสุดเมื่อเขายอมรับผิดชอบในการลงนามในสนธิสัญญาต่าง ๆ เขาก็กระตุ้นให้ผู้รักชาติเป็นปฏิปักษ์ต่อวิธีการเจรจา และกระตุ้นให้พวกที่เกลียดกลัวชนต่อชาติ (Xenophobes) โกรธแค้นในเงื่อนไขสัญญา ดังนั้น การ “ถวายพระเกียรติแด่พระจักรพรรดิ” การ “ขับไล่นารยชน” และ “การปฏิรูป” กลายเป็นคำขวัญที่จะใช้ต่อต้านนาโอซุเกะกลุ่มเหล่านี้ ได้รวมตัวกันเป็นความเคลื่อนไหวที่จะต่อต้านตระกูลโตงูงาวา

ยิ่งกว่านั้น คำขวัญเหล่านี้ก็ถูกพวกซามูไรระดับกลางและต่ำนำไปใช้ ซามูไรเหล่านี้หลายคนได้ก้าวเข้าสู่วงการเมืองเพื่อเป็นตัวแทนตามกลอุบายของนายของตน หลายคนก็รู้สึกได้ชัดถึงบรรยากาศแห่งอันตรายและตื่นกลัวมากกับการที่เรือรบต่างชาติมาถึงญี่ปุ่น ในเอโดะโรงเรียนวิชาปืนใหญ่และวิชาฟันดาบมีความกระตือรือร้นยิ่ง นักเรียนวัยหนุ่มที่ทะเลาะทะเลาะ

ไม่ใส่ใจในชีวิตและอำนาจ--ล้วนแข่งขันกันในการที่จะให้ได้ชื่อว่าเป็นผู้นิยมเจ้าหรือต่อต้านต่างชาติ ในเกียวโตก็ได้กลายเป็นศูนย์กลางทางการเมืองโดยเหตุที่มีกรณีพิพาทเรื่องการสืบอำนาจโชกุนและเรื่องการทำสนธิสัญญาและเป็นที่พักพิงลี้ภัยของพวกหัวรุนแรง และพวกนักฉวยโอกาสที่ได้รับความอุปถัมภ์ค้ำจุนจากขุนนางในราชสำนัก พวกนี้ได้รับโอกาสที่จะมีอิทธิพลต่อการกำหนดวินิจฉัยนโยบายของราชสำนักและของรัฐบาลกลาง ซึ่งเป็นสิ่งที่เมื่อก่อนนั้นพวกเขาไม่กล้าที่จะหวังเช่นนั้น ซามูไรโดยเฉพาะจากแคว้นแคว้นซุนนางวงนอก (Tozama) ได้พากันหลั่งไหลเข้าไปในเกียวโต

คนเหล่านี้ผู้ละทิ้งที่ดินและครอบครัวโดยเสี่ยงต่อการสูญเสียยศศักดิ์และการลงโทษที่รุนแรงยิ่งขึ้น ล้วนวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลกลางว่า อ่อนแอในการต่างประเทศ และใช้อำนาจแต่ผู้เดียวในประเทศ ความเคลื่อนไหวเพื่อปฏิวัติจึงก่อตัวเป็นรูปเป็นร่างขึ้นจากกลุ่มคนเหล่านี้ อย่างไรก็ตาม ความเคลื่อนไหวนั้นยังไม่สามารถจะนับเนื่องได้ว่ามีปรากฏใน ค.ศ. ๑๘๕๘ มีไม่กี่คนที่มีคุณสมบัติพอที่จะรู้จักการจัดตั้งองค์กรและดำเนินการรัฐประหารได้สำเร็จ ซามูไรส่วนใหญ่เป็นพวกที่คลั่งไคล้ จริ่งใจแต่กับอุดมคติ หรือมีเช่นนั้นก็เป็นคนหนุ่มที่ยากจนลงและไม่พึงพอใจกับสภาพนัก ได้ละทิ้งหมู่บ้านมาเสี่ยงโชคด้วยหวังการใช้มือถือดาบรบ ในสถานการณ์เช่นนี้ การลอบสังหารและการข่มขู่เป็นเรื่องปกติธรรมดา แต่จะถือเป็นการเริ่มใหม่โรงไปสู่ความพยายามที่จะยึดอำนาจมิได้ อีกหลายปีนักจึงจะมีนักจัดองค์กรปรากฏตัวประสานความเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลกลางให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและสร้างพลกำลังขึ้นมาอย่างได้ผล

ลักษณะของต้นสมัยนี้--แห่งความผันและการไร้ประสิทธิผล--คือ โยชิดา โชอิน (Yoshida Shoin) ซึ่งเป็นครูและซามูไรแห่งโชชู (Chochu) แหล่งบันดาลใจของเหล่าหัวเลี้ยวร้อนทั้งหลาย โยชิดาเกิดใน ค.ศ. ๑๘๓๐ และเป็นบุตรบุญธรรมของขุนนางศักดินาชั้นผู้น้อย ในวัยเยาว์เขาท่องเที่ยวไปทั่ว และได้เรียนรู้จากซากูมา โชซัน (Sakuma Shozan) เขาได้เกี่ยวข้องกับติดต่อกับบัณฑิตแคว้นแคว้นมิตัดด้วย ใน ค.ศ. ๑๘๕๔ เขาพยายามลักลอบหนีลงเรือลำหนึ่งของเปอร์รี่เพื่อจะไปศึกษา ณ ต่างประเทศ แต่เจ้าหน้าที่บ้านเมืองจับตัวได้ ส่งเข้าคุกไประยะหนึ่งก่อนจะส่งตัวเขากลับไปลงโทษที่โชชู เขาถูกลงโทษให้กักบริเวณที่บ้าน แต่ยังอนุญาตให้สอนหนังสือได้ ลูกศิษย์ของเขาหลายคนต่อมาเป็นผู้นำที่ขึ้นชื่อของญี่ปุ่น โยชิดา ได้เผยแพร่ทฤษฎีปฏิวัติให้แก่ลูกศิษย์ ทฤษฎีมีพื้นฐานหลักการว่า รัฐบาลกลางได้แสดงความอ่อนแอและไร้ความสามารถ เมื่อเผชิญการคุกคามของต่างชาติ จึงหมดสิทธิ์ที่จะมีอำนาจอีกต่อไป และความอยู่รอด

ของประเทศมีโอกาสเดียวคือ การขึ้นมามีอำนาจของผู้ที่ใกล้ชิดกับดินดอน (สามัญชน) ซึ่งเป็นคนที่ไร้จุดต่างพร้อยโดยเหตุความมั่งมีและตำแหน่ง คนเหล่านี้ย่อมจะหาผู้นำได้จากชนชั้น ซามูไร ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยและจักษามัดคึกกันในการจงรักภักดีต่อพระเจ้าจักรพรรดิ

ใน ค.ศ.๑๘๕๘ โยชิดาได้ทดลองทฤษฎีของเขาในภาคปฏิบัติโดยวางแผนลอบสังหารมานาเบะ (Manabe) ซึ่งเป็นตัวแทนรัฐบาลกลางที่เกี่ยวข้อง เพื่อกระตุ้นความเคลื่อนไหวในการต่อต้านรัฐบาลกลาง โยชิดาถูกสืบและถูกจับดำเนินคดีและประหารชีวิตในปีต่อมา ฆะตากกรรม เช่นนี้เสริมส่งให้เขายิ่งขึ้นชื่อยิ่งขึ้น มีหลายคนพยายามที่จะเจริญรอยตามเขาหลายวิธี บางคนก็ทำสำเร็จ ดังนั้นในวันที่ ๒๔ มีนาคม ค.ศ.๑๘๖๐ ซามูไรกลุ่มหนึ่งส่วนใหญ่มาจากมิโตได้เชือดคوناโอบุเกะที่บริเวณนอกปราสาทเมืองเอโดะ ผลก็คือ การนิยมการลอบสังหารทางการเมือง และการเปิดโฉมหน้าใหม่ของประวัติศาสตร์การเมืองญี่ปุ่น เพราะนาโอบุเกะไร้ทายาท ความตายของเขามีได้ทำให้การเผด็จการสิ้นสุดลงเท่านั้น หากแต่ยังเป็นการขจัดบุคคลที่มีความโหดเหี้ยมไร้ความเมตตาออกไปจากการฟื้นฟูรัฐบาลกลางอย่างสำเร็จผลด้วย ดังนั้นการสังหารนาโอบุเกะจึงเป็นการเปิดหนทางกว้างไปสู่การทำทลายอำนาจโชกุน ซึ่งการทำทลายนั้นนับวันก็ได้ผลมั่นคงขึ้นตามกาลเวลาที่ผ่านไป